

Številka: 013-41/2011/44
Datum: 6. 6. 2013

ZADEVA: Zapisnik 7. seje Sveta za oljkarstvo

Datum seje: 22. maj 2013

Kraj: Kromberk (v nasadu oljkarja, sadjarja in vinogradnika z Brd, g. Jordana Drnovščka)

Ura: 16.00 do 20.00

Sklicatelj: Milena Bučar-Miklavčič, predsednica Sveta za oljkarstvo

Imena navzočih članov: Milena Bučar-Miklavčič (Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Laboratorij za preskušanje oljčnega olja in LABS d.o.o.), dr. Dunja Bandelj (Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Koper, Inštitut za sredozemsko kmetijstvo in oljkarstvo), dr. Vasilij Valenčič (Nacionalni Panel za senzorično ocenjevanje oljčnega olja, LABS d.o.o.), Branimir Radikon (Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica), mag. Viljanka Vesel (Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Poskusni center za oljkarstvo), Elizej Prinčič (Društvo oljkarjev Brda), Vladimir Uršič (ZDOS, Goriško oljkarstvo društvo), Beno Bajda (predstavnik oljarjev), Marinko Hrvatinić (predstavnik oljarjev), Aleksander Jevnikar (UVHVVR), Tanja Polak Benkič (MKO),

Imena odsotnih članov: dr. Rajko Vidrih (Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta), dr. Bojan Butinar (Univerza na Primorskem, Znanstveno - raziskovalno središče, Laboratorij za preskušanje oljčnega olja), Marjana Peterman (Zveza potrošnikov Slovenije), mag. Mirjana Klodič (Društvo oljkarjev Slovenske Istre), Peter Deržek (Oljgarsko društvo Štorta Piran), mag. Mira Kos Skubic (UVHVVR), Polona Slokan (UVHVVR).

Imena ostalih prisotnih: minister mag. Dejan Židan, državna sekretarka mag. Tanja Strniša, dr. Martina Bavec, Mojca Jakša, dr. Lucijan Cencič, Darja Kapš, Luka Kočevar, Janja Kokolj Prošek (vsi MKO), prof. dr. Nadja Plazar (UP), prof. dr. Rado Pišot (UP ZRS), Vladimir Munda (DOSI, nadomeščal mag. Mirjano Klodič), Andreja Baša (nova predsednica Goriškega oljgarskega društva), .

Dnevni red seje:

1. Potrditev zapisnika 6. seje
2. Pregled realizacije sklepov 6. Seje
3. Predlog strategije oljkarstva
4. Inštitut za oljkarstvo: informacija o ustanavljanju
5. Program razvoja podeželja 2014-2020: informacija o izhodiščih za pripravo ukrepov
6. Strateški načrt promocije kmetijskih in živilskih proizvodov: informacija o potrebi po uskladitvi izhodišč za oljkarstvo
7. Informacija o novostih na področju EU zakonodaje o tržnih standardih za oljčno olje (sprememba Uredbe (EU) št. 29/2012) in informacija o nadzoru v gostinskih obratih
8. CRP 2013: informacija o predlogih

9. Katastrski dohodek: informacija o posredovanju strokovnih pripomb na predlog izračuna katastrskega dohodka za oljkarstvo
10. Razno

Uvod

V uvodu je g. minister, mag. Dejan Židan, spodbudno pozdravil vse prisotne. Poudaril je, da smo bili s tem, ko smo v nacionalno zakonodajo leta 2012 predpisali, da se mora v gostinstvu uporabljati oljčno olje v posebni embalaži, ki prepreči ponovno uporabo steklenice, ko se porabi originalna vsebina, zgled za EU. EK je, namreč, pripravila predlog spremembe tržne uredbe, ki to zahtevo predpisuje vsem DČ (predlog te uredbe je bil na majskem sestanku UO izglasovan).

K točkam dnevnega reda:

Ad1. Potrditev zapisnika 6. seje Sveta za oljkarstvo

Člani Sveta za oljkarstvo so soglasno potrdili zapisnik 6. seje Sveta za oljkarstvo.

Ad2. Pregled realizacije sklepov 6. seje

Realiziran ni bil sklep št.1, da bo MKO pripravilo osnutek uredbe, s katero bo uredilo izvajanje strokovnih nalog v oljkarstvu. Predsednica je obrazložitev nerealizacije sklepa navezala na točko 4. Informacija o ustanavljanju inštituta za oljkarstvo. (V letu 2013 MKO financira strokovne naloge v oljkarstvu še vedno ločeno: strokovne naloge v okviru letnega programa KGZS, ki ga sprejme Vlada, in sicer izvedbo programa Poskusnega centra za oljkarstvo, KGZ GO, ter nalogo po programu, ki ga sprejme minister 'Spremljanje kakovosti slovenskega oljčnega olja', UP ZRS Koper. Ko/če bodo sedanji izvajalci teh strokovnih nalog združeni pod eno ustanovo, bo MKO pripravilo uredbo, s katero bo izbranemu izvajalcu podelilo javno pooblastilo za izvajanje strokovnih nalog v oljkarstvu.

Realiziran ni bil sklep št. 3, da se skliče sestanek med SKZG in oljkarji, ker je med njimi dosti nerešenih vprašanj (višje zakupnine, ne izdajajo soglasij za kmetijske vodovodne priključke in ne za postavitev gospodarskih objektov na večjih oljčnihih).

Sklep št. 1: Nerealiziran sklep s 6. Seje SO, da se skliče sestanek med SKZG in oljkarji, je potrebno realizirati. Sestanek organizira MKO.

Ad3. Predlog strategije oljkarstva

Državna sekretarka, mag. Tanja Strniša, je podala nekaj informacij glede Razvojnega in izvedbenega dokumenta kmetijske politike na podlagi Resolucije o strateških usmeritvah slovenskega kmetijstva in živilstva (operativni program): 28.5. bo sestanek DS za oljkarstvo, kjer se bodo sprejemale še zadnje pripombe pred javno obravnavo tega dokumenta, ki bo 12.6.2012 v Novem mestu, in kamor bodo vabljeni tudi predstavniki oljkarstva.

Ad4. Inštitut za oljkarstvo: informacija o ustanavljanju

Prorektorica UP, prof. dr. Plazar in direktor UP ZRS Koper, prof. dr. Pišot, sta poročala o poteku ustanavljanja inštituta za oljkarstvo na UP ZRS Koper. Znanstveni svet UP ZRS je 21.5. sprejel sklep, da se znotraj ZRS ustanovi Inštitut za oljkarstvo, ki bo združeval dejavnosti akreditiranega Laboratorija za preskušanje oljčnega olja (monitoring kakovosti: UP ZRS LPOO, LABS d.o.o) in raziskovalni del (sedanje delo ISKO, LPOO in LABS) ter predvidel tudi možnost sodelovanja neposrednih uporabnikov znanja. Prednosti med drugim vidijo v boljšem sodelovanju neposrednih uporabnikov znanja, v večji možnosti pridobivanja mednarodnih

projektov in v selitvi novega IO v CMK v Livadah. Ko se bo ustanavljal svet IO, bo za člana sveta vabljen tudi en predstavnik MKO in predstavnik proizvajalcev.

Razpravo na to informacijo je začel g. Prinčič, predsednik društva oljkarjev Brda, ki je najprej poudaril, da podpira združevanje strokovnih in raziskovalnih nalog znotraj ene inštitucije, vendar je obenem izrazil zaskrbljenost, da bo ta nov IO s sedežem v Kopru prevzel tudi svetovalno dejavnost, ki jo sedaj opravlja kmetijsko svetovalna služba in služba za varstvo rastlin KGZ GO, s katero so zelo zadovoljni, ter da bo Goriški del zaradi tega v slabšem položaju. Prof. Pišot je odgovoril, da je bolje, da se strokovne in raziskovalne naloge izvajajo na enem mestu, da pa se strinja, da mora svetovanje pridelovalcem zajemati celotno pridelovalno območje oljk, da IO ne predvideva prevzeti kmetijsko svetovalne službe. G. Bajda se je strinjal, da sedanja KSS, ki deluje zelo dobro, tako na Koprskem kot Goriškem območju, ostane ločena od IO. Podpira ustanovitev IO, saj gre za racionalizacijo izvajanja strokovnih in raziskovalnih nalog, lažje se bodo določevale prioritete naloge za oljkarstvo. G. Radikon, je izrazil dvom, da je ustanovitev IO racionalna rešitev, zaradi kriznih časov, ki pomenijo varčevanje, ustanavljanje novih inštitutov na ravni države po navadi pomeni tudi nove stroške, kar lahko poslabša nestabilno finančno situacijo, zato je za ohranitev sedanje situacije (op.: Stališče KGZS, ki je bilo poslano na MKO, glede združevanja inštitucij, ki delujejo na področju oljkarstva, je, da se v okviru obstoječih inštitucij oblikuje konzorcij).

Minister, mag. Židan, je poudaril, da MKO oljkarstvo finančno podpira na štiri načine: raziskovalne naloge (CRP), kmetijsko svetovalno službo (program KGZS), Poskusni center za oljkarstvo (program KGZS) in nalogo Spremljanje kakovosti oljčnega olja (UP ZRS). Kako se bo oljkarstvo financiralo v naslednjem 7-letnem obdobju, bo odvisno tudi od novega Programa razvoja podeželja, kjer je poudarek na prenosu znanja in inovacij (sredstva za dodatno svetovanje, za neposredno svetovanje, za demonstracijske centre). Predlagal je, da se vsak od članov SO opredeli ZA ali PROTI združitvi obstoječih nalog, ki jih financira MKO (naloge po programu Poskusnega centra za oljkarstvo in naloga Spremljanje kakovosti oljčnega olja), znotraj ene inštitucije. Večina se je opredelila ZA:

ZA: Beno Bajda, Elizej Prinčič, Vlado Munda (po pooblastilu članice ge. Klodič), Vladimir Uršič, dr. Vasilij Valenčič, Aleksander Jevnikar, Marinko Hrvatini, dr. Dunja Bandelj, Tanja Polak Benkič, Milena Bučar - Miklavčič;

PROTI: Branimir Radikon;

NEOPREDELJENI: mag. Viljanka Vesel;

(Član SO, dr. Bojan Butinar, ni bil prisoten, a je v pisnem opravičilu napisal tudi, da podpira ustanovitev IO.)

Sklep št. 2: SO podpira združitve obstoječih nalog, ki jih financira MKO (naloge po programu Poskusnega centra za oljkarstvo in naloga Spremljanje kakovosti oljčnega olja), znotraj ene inštitucije.

Ad5. Program razvoja podeželja 2014-2020: informacija o izhodiščih za pripravo ukrepov

Državna sekretarka, mag. Strniša, je pojasnila, da se Program razvoja podeželja še oblikuje, javna predstavitev PRP bo 10.7.2013. Vse je povabila, da lahko pošljejo še zadnje pripombe/predloge na MKO. Dodala je še, da ukrepi PRP niso dosti drugačni od dosedanjih, mogoče bo več priložnosti za oljkarje z vidika manjših investicij, projektov. Ga. Bučar Miklavčič vidi priložnost v novem ukrepu inovativnost; povedala je, da bodo do 27.5. poslali na MKO pisne pripombe.

Ad6. Strateški načrt promocije kmetijskih in živilskih proizvodov: informacija o potrebi po uskladitvi izhodišč za oljkarstvo

Oljkarji so skupaj pripravili pripombe na strateški načrt promocije in jih poslali na MKO. Ga. Janja Kokolj Prošek je oljkarjem na splošno predstavila ta strateški načrt, ki bo podlaga za

odločitev o tro-letnih sektorskih promocijah. Ena od pripombo oljkarjev je, da sta ocena velikosti trga in izračun prihodkov v oljkarstvu nerealna. Problem je tudi, da so zavezanci za prispevek oljkarji, ki so vpisani v RKG, teh pa je le 40%, kar bi povzročilo nelojalno konkurenco.

Sklep št. 3: V torek, 28.5.2013, po končanem sestanku za strategijo oljkarstva, bo na MKO sestanek oljkarjev z nosilci Strateškega načrta promocije kmetijskih in živilskih proizvodov.

G. Bajda je predlagal, da bi na spletni strani MKO objavili seznam registriranih oljarn v registru živilskih obratov. Predlagal je tudi, da bi z nacionalno zakonodajo predpisali, da mora biti na etiketi tudi podatek, kje je bilo olje iztisnjeno – podatek o oljarni. Uredba o tržnih standardih za oljčno olje, 29/2012, predpisuje, da morata imeti ekstra deviško in deviško oljčno olje na etiketi označeno poreklo, kar pomeni ime države članice ali tretje države, kjer so bile pridelane oljke oz. kjer leži oljarna.

Sklep št. 4: Uprava UVHVVR na svoji spletni strani objavi seznam oljarn, registriranih v RŽO.

Sklep št. 5: MKO prouči, ali lahko predpiše v nacionalno zakonodajo pogoj, da mora biti na etiketi poleg podatka o poreklu (v kateri državi so bile oljke pridelane oz. predelane) tudi podatek o oljarni.

G. Bajda in g. Hrvatini sta izpostavila problem slabega poročanja oljarn o pridelku in proizvodnji oljčnega olja. Ga. Jakša je odgovorila, da imamo poročanje oljarn predpisano v Zkme, poročanje pa je obvezno tudi za KMG, ki svoje oljčno olje oz. namizne oljke tržijo (pravilnik o RKG), vendar je poročanje zavezancev še vedno zelo slabo, nadzor pa ni dovolj uspešen. G. Hrvatini je predlagal, da bi ta problem lahko rešili z ustreznim informacijskim sistemom, ki bi ga imela vsaka oljarna.

Sklep št. 6: G. Hrvatini pripravi predlog, kakšen informacijski sistem naj bi imela vsaka oljarna, da bi bilo poročanje o proizvodnji oljčnega olja v register živilskih obratov učinkovitejše.

Ad7. Informacija o novostih na področju EU zakonodaje o tržnih standardih za oljčno olje (sprememba Uredbe (EU) št. 29/2012) in informacija o nadzoru v gostinskih obratih

G. dr. Cencič je predstavil predlog spremembe tržne uredbe 29/2012, predvsem določbo, s katero bodo morala biti oljčna olja, ki so za končnega potrošnika v gostilnah in restavracijah, pakirana v embalaži s takim sistemom zapiranja, da jih po prvi uporabi ni mogoče več zapečatiti, in z zaščitnim sistemom, ki prepreči ponovno uporabo steklenice potem, ko se porabi originalna vsebina, ki je navedena na etiketi embalaže. To je Slovenija s pravilnikom predpisala že v 2012.

Ga. Polak Benkič je poročala o nadzoru izvajanja te določbe, ki ga opravlja ZIRS, in sicer, da predpakirano oljčno olje v jedilnicah nudi cca. 30% pregledanih gostinskih lokalov, okrog 70% obratov pa gostom nudi oljčno olje, ki je pretočeno iz originalne embalaže. Kršitelji so bili zaradi implementacijskega obdobja novega predpisa le opozorjeni, ne pa tudi sankcionirani. Žal iz poročila ni razvidno, koliko gostiln in restavracij je bilo pregledanih.

Ad8. CRP 2013: informacija o predlogih

Ga. dr. Bandelj je predstavila predlog CRP za 2013 na temo namakanja oljčnikov, ki je nadaljevanje in nadgradnja CRP iz obdobja 2009-2012. Na splošno so se člani SO (oljkarji)

strinjali, da so te raziskave potrebne, saj iz lastnih izkušenj ugotavljajo, da lahko pomanjkanje vode odločilno vpliva na količino in tudi kakovost pridelka oljk.

Ad9. Katastrski dohodek: informacija o posredovanju strokovnih pripomb na predlog izračuna katastrskega dohodka za oljkarstvo

Predsednica je obvestila člane SO, da so po uspešnem sestanku na MKO zbrali pripombe in predloge glede predloga za izračun KD za oljkarstvo, nato pa je ZDOS poslala obrazec na GURS.

Ad10. Razno

Predsednica je članom SO razdelila predlog novega sklepa o imenovanju članov v SO ter povabila člane, da pošljejo svoje predloge za člane. Sprememba je potrebna predvsem zaradi reorganizacije na MKO (člani MKO) in pa dejstva, da bi bilo primerneje oblikovati operativno delovno skupino, ki bi za konkreten problem povabila k reševanju določene predstavnike oljkarstva, relevantne za konkretno zadevo, kot pa da se problemi rešujejo šele na sejah SO.

Sklep 7: Člani SO prejmejo predlog novega sklepa o imenovanju članov v SO in pošljejo svoje predloge. Število članov naj bi se zmanjšalo.

G. dr. Valenčič je predstavil stanje na področju namiznih oljk: da ZOP za Namizne oljke Slovenske Istre žal še ni pridobljen, da je IOC vzpostavil Tržni standard za namizne oljke, da bi bilo potrebno vzpostaviti nadzor predelave namiznih oljk, proučiti tehnološke postopke in vzpostaviti skupino preskuševalcev za senzorično ocenjevanje namiznih oljk ter začeti z raziskavami na področju zagotavljanja kakovosti in varnosti namiznih oljk.

Zapisala:
Tanja Polak Benkič
članica Sveta za oljkarstvo

Milena Bučar-Miklavčič l.r.
predsednica Sveta za oljkarstvo